

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту честі і гідності громадян та працівників правоохоронних органів"

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Розвиток сучасної демократичної держави не можливий без запровадження правових механізмів захисту прав і свобод громадян. Окрему роль в цьому процесі відіграє інститут юридичної відповідальності, зокрема в частині притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності.

Конституція України встановлює, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (ст. 3 Основного Закону).

На жаль, останнім часом у суспільстві спостерігається тенденція збільшення випадків вчинення дрібного хуліганства, тобто нецензурної лайки в громадських місцях, образливого чіпляння до громадян тощо. Діючий розмір адміністративного стягнення, у вигляді штрафу, за дане правопорушення, є вкрай малим, не відповідає вимогам сьогодення та фактично втратив свою виховну функцію. Застосування інших видів стягнень (громадських або виправних робіт, а також адміністративного арешту) не завжди є доречним та механізм їх виконання містить в собі об'єктивні труднощі.

Так сьогодні за вчинення дрібного хуліганства передбачено адміністративний штраф у розмірі від 51,00 грн. до 119,00 грн. та останній раз переглядався у 1997 році.

В свою чергу, окрему увагу необхідно приділити проблематиці образи працівників правоохоронних органів, під час виконання ними службових обов'язків, а так само громадян, які є членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.

Не викликає сумніву, що образа поліцейського, працівника Державної прикордонної служби при виконанні ними службових обов'язків, військовослужбовця або члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону, у випадку залучення їх до охорони громадського порядку повинно розглядатись, як юридично-каране діяння та законодавство повинно передбачати адекватний механізм реагування на зазначені випадки.

Так сьогодні, діючи положення Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачають відповідальність за образу виключно працівників транспорту, які здійснюють контроль за перевезенням пасажирів (ст. 185-9) та суддів (ст. 185-3). Відповідальність за образу правоохоронців в КУпАП чітко не визначена та за частіше, кваліфікується за ст. 173 КУпАП або ст. 185 КУпАП, що створює юридичні неузгодженості у правозастосовній діяльності.

Слід зазначити, що до 1996 року, положення КУпАП містили окрему

норму (ч. 1 ст. 185 КУпАП), яка й передбачала адміністративну відповідальність за зазначені дії. З 1996 року, Кримінальний кодекс України (1960р.) був доповнений нормою (ст. 189-1) відповідно до якої, зазначені дії криміналізовані, але під час прийняття нового КК України (2001р.) зазначені положення були "втрачені" та кримінальна/адміністративна відповідальність за образу правоохоронці фактично була скасована.

Законопроект є альтернативним до Проекту Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту честі та гідності працівників Національної поліції України, членів громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону та військовослужбовців (реєстр.№5050 від 08.02.2021).

2. Цілі та завдання законопроекту

Основною метою законопроекту є посилення адміністративної відповідальності за вчинення дрібного хуліганства (ст. 173 КУпАП) в частині збільшення розміру адміністративного штрафу та запровадження окремої правової кваліфікації повторності таких діянь.

Крім того, законопроект має на меті запровадження адміністративної відповідальності за образу поліцейських, працівників Державної прикордонної служби України при виконанні ними своїх службових обов'язків, а так само членів громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, під час залучення їх до охорони громадського порядку.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Основні положення законопроекту відповідають його цілям та завданням. Запропонованим законопроектом вносяться зміни до санкції статті 173 КУпАП (Дрібне хуліганство) та підвищується розмір адміністративного стягнення у вигляді штрафу (звід 170,00 грн. до 510,00 грн.), крім того запроваджується додаткова правова кваліфікація повторності таких дій (додається нова частина).

Так само, змін зазнають окремі положення ст. 185 КУпАП (Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця) та ст. 185-10 (Злісна непокоря законному розпорядженню чи вимозі військовослужбовця або працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону) щодо встановлення відповідальності за образу поліцейського, під час виконання службових обов'язків, а так само військовослужбовця та члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону, під час їх залучення до охорони громадського порядку.

Законопроектом передбачено внесення змін до ст.ст. 262 та 263 КУпАП в частині уточнення підстав для застосування процедури адміністративного затримання поліцейськими, посадовими особами Військової служби

правопорядку у Збройних силах України та Державної прикордонної служби України.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання та місце законопроекту в системі законодавства

Суспільні відносини у зазначеній сфері регулюються зокрема:

– Кодексом України про адміністративні правопорушення;

Безпосередньо законопроект вносить зміни до ст.ст. 173, 185, 185-7, 185-10, 262 та 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

5. Фінансово-економічне обґрунтування законопроекту

Прийняття цього законопроекту не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття запропонованого акту дозволить забезпечити захист честі та гідності працівників правоохоронних органів, під час виконання ними службових обов'язків з охорони громадського порядку та державного кордону.

Народні депутати України:

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Медяник В'ячеслав Анатолійович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000520A2C0096C77600
Дійсний до: 17.07.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 242д9/1-2021/60406 від 23.02.2021

404426